

Forslag til bygningstyper som kan vurderes som verneverdige samiske bygninger

1. Private bygninger

Private bygninger	Illustrasjon	Prioriterte geografiske områder
<p>Gammer <i>Under denne kategorien er det viktigst med gammer fra 1930 til -70-tallet, og som er lite modernisert, har høy kildeverdi, og som har vært i bruk.</i></p>	 <p><i>Rekonstruert evakueringsgamme, Skárfvággi, Gáivuotna, Romsa/Skardalen, Kåfjord, Troms. Foto: Sametinget</i></p>	<p>Alle områder er like viktige</p>
<p>Gårdsanlegg med boliger og diverse andre bygninger som smie, sag, bu, mølle, med mer. <i>Spesielt komplette gårdsanlegg med spor fra flere tidsperioder, også automatisk freda bygninger. Gårdsanlegg fra mellomkrigstid og etterkrigstid/gjenreisningsgårder med typefjøs er også viktige.</i></p>	 <p><i>Gårdsanlegg, Vuonnabahta, Unjárga, Finnmarku/Varangerbotn, Nesseby, Finnmark. Foto: Sametinget</i></p>	<p>I kommuner med samisk bosetning med ingen eller få automatisk freda samiske bygninger</p>
<p>Bureisningsbygninger <i>Denne bygningstypen ble bygd på 1920-tallet.</i></p>		<p>I bureisningsområder</p>

<p>Provisoriske gjenreisningsbygninger (provisorium) <i>De fleste bygningene i denne bygningstypen er oppført rett etter krigen og helt til 1950-tallet.</i></p>	 <p><i>Nissen-brakke, Bånkogohppi, Unjárga, Finnmarku/Nesseby, Finnmark. Foto: Sametinget</i></p>	<p>Nord-Troms og Finnmark</p>
<p>Typegodkjente gjenreisningsbygninger: <i>typehus /typefjøs</i></p>		<p>Nord-Troms og Finnmark</p>
<p>Naust <i>Naust var tidligere veldig vanlig, men det står få naust igjen i dag. I tillegg er naust veldig utsatt for forfall.</i></p>	 <p><i>Naust, Suortá, Nordlánda/Sortland, Nordland. Foto: Sametinget</i></p>	<p>I kystkommuner, spesielt i Vesterålen</p>

<p>Utmarksløer <i>Utmarksløer var tidligere veldig vanlig, men svært få har hørt om denne bygningstypen i dag. De kom ut av bruk og blir sjelden vedlikeholdt. Denne bygningstypen er derfor veldig utsatt for forfall.</i></p>	 <p><i>Utmarksløe, Skárfvággi, Gáivuotna, Romsa/Skardalen, Kåfjord, Troms. Foto: Sametinget</i></p>	<p>Alle områder er like viktige</p>
<p>Ishus <i>Det er få ishus bygd før 1918, i tillegg er de veldig utsatt for forfall.</i></p>		<p>I kystkommuner og kommuner med store elver</p>
<p>Ruiner etter brente bygninger</p>		<p>Nord-Troms og Finnmark</p>

2. Næringsbygg - Bygninger/innstallasjoner tilknyttet næringer som reindrift, eller fiskeri og annen næring

Næringsbygninger	Illustrasjon	Prioriterte geografiske områder
<p>Gjeterhytter <i>Alle gjeterhytter bygd fram til 1980 – det er viktig å dokumentere bruken av disse hyttene.</i></p>	 <p><i>Reingjeterhytte, Ruššovággi, Dielddanuorri, Romsa/Tjelsund, Troms. Foto: Sametinget</i></p>	<p>Alle områder er like viktige</p>

<p>Reinslakteri Her er det viktig med de første slakteriene.</p>	 <p><i>Reinslakteri Sállan, Finnmarku/Sørøya, Finnmark. Foto: Svein Lund</i></p>	<p>Alle områder er like viktige</p>
<p>Fiskebruk</p>		<p>I kystkommuner</p>
<p>Trandamperi</p>		<p>I kystkommuner</p>
<p>Fiskehjeller/nothjeller</p>	 <p><i>Tørrfiskhesje Skárfvággi, Gáivuotna, Romsa/Skardalen, Kåfjord, Troms. Foto: Sametinget</i></p>	<p>I kystkommuner</p>

Kaier	 <p data-bbox="846 531 1429 595"><i>Lagerhus/kai, Rivtták, Romsa/Gratangen, Troms. Foto: Sametinget</i></p>	I kystkommuner
Bygninger brukt til kunstformål	 <p data-bbox="846 978 1429 1074"><i>Lásságámmi, Ivgobahta, Omasvuotna, Romsa/Skibotn, Storfjord, Troms. Foto: Sametinget</i></p>	Alle områder er like viktige
Bygninger brukt til duodji		Alle områder er like viktige
Handelsbygninger		Alle områder er like viktige
Bygninger brukt til turisme		Alle områder er like viktige

3. Fellesskapsbygg

Fellesskapsbygninger	Illustrasjon	Prioriterte geografiske områder
----------------------	--------------	---------------------------------

Skoler/internat	 <p data-bbox="846 467 1435 560"><i>Skole, Čuđegieddi, Porsángu, Finnmarku/Kistrand, Porsanger, Finnmark. Foto: Sametinget</i></p>	Alle områder er like viktige
Religiøse forsamlingshus/bedehus		Alle områder er like viktige
Sykehjem og andre bygg til humanitært arbeid		Alle områder er like viktige
Samfunns- og kulturhus		Alle områder er like viktige
Offentlig forvaltning	 <p data-bbox="846 1054 1435 1150"><i>Lennsmannsgården i Guovdageaidnu, Finnmarku/Kautokeino, Finnmark. Foto: Sametinget</i></p>	Alle områder er like viktige

4. Infrastruktur og industri

Infrastruktur og industri	Illustrasjon	Prioriterte geografiske områder
Veier og broer		Alle områder er like viktige

<p>Kraftanlegg, -stasjoner og -linjer</p>	 <p><i>Privat demning/kraftstasjon, Evenášši, Nordlánda/Evenes, Nordland. Foto: Sametinget</i></p>	<p>Alle områder er like viktige</p>
<p>Vannanlegg</p>		<p>Alle områder er like viktige</p>
<p>Post- og telegrafanlegg</p>		<p>Alle områder er like viktige</p>
<p>Krigsminner</p>	 <p><i>Evakueringshule, Gáivuotna, Olmmáivággi, Romsa/Manddalen, Kåfjord, Troms. Foto: Tania López</i></p>	<p>Alle områder er like viktige</p>